

Økokrim
Postboks 8193 Dep.
0034 OSLO

Kontrollutvalget i Telemark fylkeskommune

Vår dato	23.11.2017
Deres dato	
Vår referanse	16/04685-30
Deres referanse	
Vår saksbehandler	Line Bosnes Hegna

Bekymringsmelding fra kontrollutvalget i Telemark fylkeskommune vedrørende NDLA og Cerpus AS

NDLA (Norsk digital læringsarena) er et interkommunalt foretak eiet av 18 av 19 fylkeskommuner (alle med unntak av Oslo). Foretaket besørger for tilrettelegging av digitale læringstjenester for den videregående skole.

Omsetningen i foretaket i 10 års perioden siden oppstart har vært på ca 1/2 milliard kroner, hvorav ca kr 155 mill har gått til kjøp av tjenester hos en bestemt leverandør, Cerpus AS. Cerpus AS har vært eiet av ansatte også i ledende stillinger hos NDLA. Det er sjelden man kommer bort i så stor inhabilitetsproblematikk mht bruk av offentlige midler. På oppdrag fra Hordland fylkeskommune ble det levert to revisjonsrapporter fra revisor for fylkeskommunen Deloitte, til eierne av NDLA, dvs de 18 fylkeskommunene. (rapport 1 og 2.)

Rapportene og gjennomgangene mener vi var god på det de omhandlet. Men rapportene og revisjonen har etter vår oppfatning vesentlige mangler på det som går på habilitet i NDLA. Det er påvist at ansatte i ledende roller hos NDLA har hatt eierinteresser hos en hovedleverandør, Cerpus AS, og at anbudsregler heller ikke er fulgt. Men revisor har ikke sjekket ut om mulig straffebare forhold er begått eller om det foreligger forhold som kan avkrefte mistanke. Deloitte som er revisor for Hordaland fylkeskommune og burde derfor ha bedt om utvidet mandat for å undersøke nærmere om Cerpus og ansatte på ulovlig måte har beriket seg eller ikke på felles midler hos NDLA. Det har vært en totalomsetning på ca 1/2 milliard kroner, hvorav hele kr. 155 mill har gått til Cerpus.

Postadresse:
Postboks 4
3833 Bø i Telemark

Besøksadresse:
Hellandtunet
3833 Bø i Telemark

Foretaksregisteret: 987 993 766
postmottak@temark.no
www.temark.no

Revisjonsrapportene viser at 6 sentrale ansatte i NDLA har vært ansatt hos hovedleverandøren Cerpus AS. Cerpus har i en periode stått for vel 80 % av leveransene til NDLA, hvorav to av dem har eid Cerpus (større selskapsstruktur med flere selskaper) med rundt 80 % av aksjene i denne selskapsstrukturen. De har med andre ord ikke bare hatt eierinteresser i selskapet; de har hatt full kontroll over dette selskapet. Det er heller ikke opplyst hvorfor de tjenestene som har vært levert av Cerpus ikke kunne vært levert av ansatte hos NDLA?

Samtidig ser vi at Cerpus har vunnet langt de fleste anbudsrunder de har vært involvert i, og det er bevist at en av de sentrale ansatte har tilrettelagt beslutningsgrunnlag for valg av leverandør hos NDLA ved minst 1 anledning. I tillegg kan en se av regnskapene til Cerpus (offentlig tilgjengelig i Brønnøysund) at de i denne perioden har hatt svært god lønnsomhet. Dette er også påvist i revisjonsrapport nr. 1. Leveranser også har skjedd uten at det er lagt ut på anbud, og oppdrag til Cerpus er blitt betydelig utvidet etter at kontrakten er gitt. (ca. kr. 10 mill). Samhandlingen med leverandøren som viser at NDLA og leverandøren har hatt uforholdsmessig tett kontakt, er omtalt i rapporten kapittel 6.

Sett i lys av dette mener vi helt klart at en burde undersøkt grundigere om disse sentrale ansatte har påvirket anbudskonkurransene ved flere anledninger og undersøkt om de har hatt tilgang til informasjon om utformingen av anbudspapirene og/eller tilgang til tilbudene til Cerpus AS sine konkurrenter før de har levert Cerpus sitt anbud. Her virker det som om noen har hatt litt for gode muligheter til å påvirke valg av leverandør, og det må undersøkes videre. Dette er etter vår oppfatning det mest sentrale i hele revisjonen, men det er ikke fullstendig undersøkt og belyst. Det er en klar mangel som burde blitt utbedret. Videre burde en undersøke hvordan tjenestene til Cerpus har vært priset og forhandlet frem og hvem som fastsatte vilkårene. Om Cerpus også har fått levere rene konsulenttjenester til NDLA i tillegg til å ha ansatte hos NDLA.

Kontrollutvalget fikk møte revisor for Deloitte i møte i Tønsberg 14. september 2017. Her understreket revisor de usunne og ureglementære sammenblandingene og brudd på anbudsregler som det nå er ryddet opp i. Men revisor understreket at han ikke hadde undersøkt om straffbare forhold mht uberettiget vinning var begått eller om forhold som avkrefte dette. Det mente han lå utenfor revisors mandat. Kontrollutvalget mener derfor at saken fortsatt reiser flere spørsmål som ikke er besvart.

Kontrollutvalget ble kontaktet av varsler, Rune Mathisen, som bor i Telemark og som var tidligere ansatt hos NDLA og var med i oppstarten. Varsler har meddelt oss at vi kunne oppgi hans navn i bekymringsmeldingen.

Varsler deltok på møte i kontrollutvalget den 13.11.17 hvor også fylkesrådmann, fylkesopplæringsjef, og fylkesadvokaten var til stede. Varsleren fortalte at folkene i Cerpus manglet ved oppstarten av NDLA, digital kompetanse på fagområdet men at dette var noe som ble bygget opp underveis.

Varsler hadde også en oppfatning at minst kr 3 mill som han kjente til var rene konsulent tjenester fra Cerpus, og at i begynnelsen når man reklamerte eller leverte tilbake produkter til Cerpus fordi de var mangelfulle, ble det gjerne fulgt opp med nye fakturaer. Varsler gav uttrykk for at det var et tett forhold mellom tidligere daglig leder (uten eierinteresse i Cerpus) og ledende ansatte som hadde det.

Kontrollutvalget for Telemark fylkeskommune vil understreke at vi har ikke grunnlag for å påstå eller antyde at straffbare forhold er begått og dermed inngis ingen anmeldelse. Men da dette dreier seg om alvorlig inhabilitets problematikk og bruk av store midler, felleskapets midler, kr 155 mill, bør det være i det offentlige og den allmenne interesse å få avdekket eller undersøkt om straffbare forhold er begått eller ikke.

Vi mener at Økokrim med sin spesial kompetanse er rette instans til å iverksette en eventuell undersøkelsessak.

På vegne av kontrollutvalget i Telemark fylkeskommune.

Per Lykke
Leder

Vedlegg:

1. revisjonsrapport (nr. 1)
2. revisjonsrapport (nr.2)
3. melding fra varsler
4. oppslag fra NRK Hordland

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Postadresse:
Postboks 4
3833 Bø i Telemark

Besøksadresse:
Hellandtunet
3833 Bø i Telemark

Foretaksregisteret: 987 993 766
postmottak@temark.no
www.temark.no